

16 DANA AKTIVIZMA

Edicija Bauk FemiNauk

Svakodnevnica iskrivljenih slika

Feministički nauk doista nije nikakav bauk, samo što su oni na pozicijama moći od feminizma napravili bauk kako bi onemogućili ženama da ravnopravno sudjeluju u svim oblastima života zajedno s muškarcima

- Jesi li čula onaj vic: Kako se zove plavuša za volanom?
- Zove se vozačica, a osoba koja priča takve viceve šovinista!

Navedeni dijalog “isječak” je iz edicije Bauk FemiNauk, koju je realizirala grupa Brkate. Kroz duhovite stripovske situacije prikazuje se prava slika iskrivljenih vrijednosti koje živi bh. čovjek. Autori vješto i kroz jednostavne dijaloge navode čitatelje da propitaju svakodnevnicu i da u njoj podcrtaju stereotipe. Nažalost, društvo po inerciji preuzima obrasce ponašanja koji u svom osnovu ne detektuju vrijeđanje drugih osoba kao problem ili problematično “samo” zato što nisu istog spola. Bosna i Hercegovina je među prvima u regionu usvojila Zakon o ravnopravnosti spolova. U njemu su utkane norme koje su trebale osigurati ženama barem formalno da imaju zajamčenu jednakost spolova u svim sferama društva, uključujući, ali ne ograničavajući se, na obrazovanje, ekonomiju, zapošljavanje i rad, socijalnu i zdravstvenu zaštitu, sport, kulturu, javni život i medije. Prema nadležnom Zakonu i vicevi o plavušama podliježu sankcijama. Pa ipak je malo koji nisu slušali viceve o plavušama ili neke druge gdje se o ženama podrugljivo govori. No, zbog uvredljivih viceva niko nije sankcionisan. To je samo jedna od mnogih stereotipnih situacija koja se iščitavaju iz naše svakodnevnice. Jer, skloni smo okvirima u koje, nerijetko, stavljamo iskrivljenu sliku društveno prihvatljivih normi. Cilj je navedene edicije da se kroz duhovite stripovske situacije provocira ljude da uoče predrasude o feminizmu, rodnoj ravnopravnosti i poziciji žena u savremenom bh. društvu. Kroz jednostavne dijaloge, koji su prikazani u dvadeset stripova, jer često čak i slučajni pomen riječi feminizam izaziva val stereotipnih reakcija. Projekat je realizovan u okviru 16 dana aktivizma, u okviru akcije STOP NASILJU koju je organizovala Transkulturalna psihosocijalna obrazovna fondacija (TPO). I već pri „prvim koracima“, prilikom predstavljanja studentima u Zenici, Tuzli i Sarajevu edicija je skrenula pažnju kod mladih na stereotipe u kojima živimo i otvorila vrata za sve buduće dijaloge o navedenoj temi. Jer, stereotipi su pojednostavljene i vrlo često iskrivljene mentalne slike. Javljaju se uz određenu spolnu grupu i podrazumijevaju čitav niz karakteristika, bilo fizičkih bilo psihičkih, koje tu grupu opisuju i određuju – što je u slikama iz svakodnevnice jednostavno prikazano u navedenim stripovima. S druge strane, ukoliko prava žene stavimo u okvir pojma feminizam to često izaziva reakcije. Oni koji vrlo malo znaju o feminizmu obično su najžešći kritičari i kritičarke, a temeljni stav feminizma je da su i žene ljudi i da trebaju imati jednaka prava i mogućnosti kao i muškarci. Feministički nauk doista nije nikakav bauk, samo što su oni na pozicijama moći od feminizma napravili bauk kako bi onemogućili ženama da ravnopravno sudjeluju u svim oblastima života zajedno s muškarcima. Američka autorica, aktivistica i teoretičarka Bell Hooks ističe da je feminizam za sve, jer on mahom zagovara prihvaćanje različitosti. Stoga treba još jednom istaći značaj ove edicije koja nije ništa više nego preslikavanje situacija sa kojima se feminističke aktivistice, ali i svi oni koji taj identitet javno ne ispoljavaju ali se zalažu za rodnu ravnopravnost, svakodnevno susreću. Ideja predstavnika TPO fondacije je da upravo navedeni stripovi budu temelj studije stereotipa u koje je zadubljen bosanskohercegovački čovjek.